[2024] 2 ਐਸਸੀਆਰਃ 2024 ਆਈਐਨਐਸਸੀ 175

ਵੇਦਾਂਤਾ ਲਿਮਟਿਡ

ਬਨਾਮ

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2020 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 10159-10168)

29 ਫਰਵਰੀ 2024

[ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ, ਜੇ ਬੀ ਪਾਰਦੀਵਾਲਾ ਅਤੇ ਮਨੋਜ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ ਜੇ।]

ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਸਮੈਲਟਰ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਾਨੂੰਨ-ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਪਤਨ-ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਥੂਥੁਕੁਡੀ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਾਪਰ ਸਮੈਲਟਰ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਬੰਦ ਕਰਨਾ - ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀਃ

ਆਯੋਜਿਤਃ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਾਦੇ ਫਰਜ਼ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ - ਯੂਨਿਟ, ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀਆਂ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਮਾਲੀਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ-ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ-ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਦਯੋਗ ਨੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ, ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ-ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ-ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਲੈਣ, ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਪੀਣ, ਬਿਮਾਰੀ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜੋ ਧਰਤੀ ਤੱਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਵਿਘਨ ਮਿੱਟੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਹੈ - ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਬਲਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

- ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਆਮਦਨੀ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਲ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ-ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਯੂ/ਆਰਟ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ। 136 ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂ ਮਿਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 22-25,28,29,32]

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ-ਅਨੁਛੇਦ 136-ਅਨੁਛੇਦ 136 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਜਦੋਂ:
ਆਯੋਜਿਤ: ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸਧਾਰਨ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ – ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਸਮੈਲਟਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ' ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 18]
ਸਿਧਾਂਤ/ਸਿਧਾਂਤ-ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਸਿਧਾਂਤ-ਅਰਥ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦਰਸ਼ ਹੈ-ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਖਰਾਬ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਸਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ-ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਿਘਾਰ ਜਾਂ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। [ਪੈਰਾ 24]

ਸਿਧਾਂਤ/ਸਿਧਾਂਤ-ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ-ਅਰਥ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਜਨਤਾ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ-ਇਹ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਜਨਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਾਂਝੇ ਸਰੋਤ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਜਾਂ ਨਿਘਾਰ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 25]
ਇੰਟਰਜਨਰੇਸ਼ਨਲ ਇਕੁਇਟੀ-ਦੀ ਧਾਰਨਾ:
ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਧਰਤੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਸਨੀਕ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪੀੜ੍ਹੀ ਇਸ ਤੋਂ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ" - ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਾਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਲਈ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨਮੋਲ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਰ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 27

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਸਟਰਲਾਈਟ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ, [2019] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 777: (2019) 19 ਐੱਸਸੀਸੀ 479; ਸਟਰਲਾਈਟ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, (2013) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 575; ਚੰਦੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਚੋਖਾਨੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, ਏ. ਆਈ. ਆਰ. (1961) ਐਸ. ਸੀ. 1708; ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, [1950] 1 ਐਸਸੀਆਰ 453: (1950) ਐਸਸੀਸੀ 189; ਸੁਭਾਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, (1991) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 5: (1991) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 598; ਵੇਲੋਰ ਸਿਟੀਜ਼ਨਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੋਰਮ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, [1996] ਪੂਰਕ 5 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 241: (1996) 5 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 647; ਜੀ. ਸੁੰਦਰਰਾਜਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, (2013) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 631: (2013) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 620; ਡੀ. ਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ, [2022] 15 ਐੱਸਸੀਆਰ 547: (2022) ਐੱਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸਸੀ 1278-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਰਸਾਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ,

ਵਰਨਰ ਸ਼ੋਲਟਜ਼ 'ਇਕੁਇਟੀ' ਵਿੱਚ (ਲਾਵਨੀਆ ਰਾਜਮਣੀ ਅਤੇ ਜੈਕਲੀਨ ਪੀਲ, ਐਡੀ.) ਆਕਸਫੋਰਡ ਹੈਂਡਬੁੱਕ ਆਫ਼ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਲਾਅ (ਦੂਜੀ ਐਡੀਸ਼ਨ, 2021)-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਐਕਟ ਦੀ ਸੂਚੀ
ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ; ਪਾਣੀ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਐਕਟ) 1974; ਹਵਾ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ 1981.
ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ; ਕਾਪਰ ਸਮੈਲਟਰ; ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਿਯਮ; ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਥਾਪਨਾ; ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ; ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ; ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ; ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ; ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਸਿਧਾਂਤ; ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਿਧਾਂਤ; ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ; ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ; ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ; ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ; ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ; ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ; ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ; ਟਿਕਾਊ ਤਰੱਕੀ; ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ; ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਾਨੂੰਨ; ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਪਤਨ; ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤ; ਅੰਤਰ-ਪੀੜ੍ਹੀ ਸਮਾਨਤਾ; ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਰਾਸਤ।
ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ
2020 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 10159-10168

2020 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 10461-10462 ਅਤੇ 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 276-285 ਦੇ ਨਾਲ

2019 ਦੇ ਡਬਲਿਊ ਪੀ ਨੰਬਰ 5756,5764,5771,5772,5774,5776,5792,5801 ਅਤੇ 5793 ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੇ ਮਿਤੀ 18-08-2020 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਏਐੱਸਜੀ, ਸੀਐੱਸ ਵੈਦਿਆਨਾਥਨ, ਗੋਪਾਲ ਸ਼ੰਕਰਨਾਰਾਇਣਨ, ਪਿਨਾਕੀ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ, ਸੰਜੇ ਉਪਾਧਿਆਏ, ਕੋਲਿਨ ਗੋਂਜ਼ਾਲਵਿਸ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੂਰਣਿਮਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਸਿਧਾਂਤ ਕੋਹਲੀ, ਵਿਨਾਇਕ ਗੋਇਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਾਨਿਆ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਕਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ, ਆਰ ਗੁਣਾਲਾਨ, ਨਿਤੀਸ਼ ਰਾਜ, ਸਚਿਨ ਐੱਸ, ਅਰੁਣਪੰਡੀਆਂ ਐੱਸ, ਪੀਐੱਸ ਸੁਧੀਰ, ਭਾਰਤ ਸੂਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਨੀ ਮੈਥਿਊ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਿਰਾਂਡਾ ਸੋਲਮਨ, ਸਮੀਰ ਪਾਰੇਖ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨਾਲੀ ਬਾਸੂ ਪਾਰੇਖ, ਡੀਪੀ ਮੋਹੰਤੀ, ਸੁਮਿਤ ਗੋਇਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼੍ਰੀਪਰਨਾ ਬਸਾਕ, ਇਸ਼ਾਨ ਨਗਰ, ਜਯੰਤ ਬਜਾਜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਦਿਤੀ, ਸੁਦੀਪਤੋ ਸਰਕਾਰ, ਅਦਿਤ ਦੇਸ਼ਮੁਖ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੀਤਾਂਜਲੀ ਸਾਨਿਆਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੇਘਨਾ ਬੱਚਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐੱਮ ਪਾਰੇਖ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐੱਮ ਸ਼ਰਮਾ। ਯੋਗੇਸ਼ ਕੰਨਾ, ਜੀ ਆਨੰਦ ਸੇਲਵਮ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸਾਈ ਥੰਬੀ, ਮਯਿਲਸਾਮੀ ਕੇ, ਡਾ. ਕਾਇਆਤਰੀ, ਜੀ ਮੁਥੂ ਕੁਮਾਰਨ, ਸੰਚਿਤ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਕਸ਼ਮੀ ਰਾਮਮੂਰਤੀ, ਮਯੰਕ ਪਾਂਡੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਾਨੀ ਦੀਕਸ਼ਿਤ, ਪਦਮੇਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਿਵਿਕਾ ਮਹਿਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਗੁਨ ਠਾਕੁਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਐੱਮਐੱਫ ਫਿਲਿਪ, ਡੀ ਕੁਮਾਨਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀਪਾ ਐੱਸ, ਸ਼ੇਖ ਐੱਫ ਕਾਲੀਆ, ਵੇਸ਼ਲ ਤਿਆਗੋ, ਏ ਯੋਗੇਸ਼ਵਰਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬੀ ਪੂੰਗਖੁੱਲਾਲੀ, ਟੀਵੀਐੱਸ ਰਾਘਵੇਂਦਰ ਸ੍ਰੇਅਸ, ਸਿਧਾਰਥ ਵਾਸੂਦੇਵ, ਪਰੀਜਾਤ ਕਿਸ਼ੋਰ, ਐੱਸ ਬੇਨੇ ਬੈਂਸੀਗਰ, ਸੱਤਿਆ ਮਿੱਤਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਵਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਪਾਲ ਕੁਮਾਰ ਕਲਾਈ, ਏ ਸੇਲਵਿਨ ਰਾਜਾ, ਸਬਰੀਸ਼ ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਨ, ਸ਼ਿਵਬੁਗਨਾਲਮ, ਸੇਲੂਮਨ ਮਹਿੰਦਰ, ਸੁਨੀਲ ਸੰਦਵਨ, ਕਾਰਤਿਕ ਸੰਦਵਨ, ਅਸ਼ੋਕ ਸੰਦੋਕਲ, ਸੁਨੀਲ ਸੰਦਵਨ, ਕਾਰਤਿਕ ਸੰਦ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ/ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ

ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸਾਰਣੀ *

ਏ. ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) 2020 ਦੇ ਨੰਬਰ 10159-10168 ਅਤੇ 10461-10462 3

I. ਪਿਛੋਕੜ..... 3

ii. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ 2013 ਦਾ ਫੈਸਲਾ.....4

III. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਫ਼ੈਸਲਾ.....6

ਏ. ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ

* ਐਡ ਨੋਟਃ ਮੂਲ ਨਿਰਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਨਾ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨੁਕਸਾਨ..... 6

ਬੀ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ.....8

ਸੀ. ਆਰਟੀਕਲ 136 ਅਧੀਨ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ.....10

ਬੀ. 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 276-285 17

ਏ. ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) 2020 ਦੇ ਨੰਬਰ 10159-10168 ਅਤੇ 10461-10462

i. ਪਿਛੋਕੜ

1. ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਸ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ 18 ਅਗਸਤ 2020 ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

2. ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ[1] ਅਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪ੍ਰੈਲ ਅਤੇ ਮਈ 2018 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਅਤੇ 29 ਮਾਰਚ 2013 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

3. ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਥੂਥੁਕੁਡੀ ਵਿੱਚ ਸਿਪਕੋਟ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ (ਵੇਦਾਂਤਾ ਲਿਮਟਿਡ) ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਸਮੈਲਟਰ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਸੀ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਟੀਐੱਨਪੀਸੀਬੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 18 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਸਟਰਲਾਈਟ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ[2] ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ।

5. ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੋਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ।

1 "ਟੀਐੱਨਪੀਸੀਬੀ"

2 [2019] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 777: (2019) 19 ਐੱਸਸੀਸੀ 479.

ii. 2013 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

6. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਟਰਲਾਈਟ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ[3] ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸੇ ਇਕਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ 1995 ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ 1997 ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ; ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਬੰਦ ਕਰੋ; ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਹਾਦਸਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। 28 ਸਤੰਬਰ 2010 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਟਰਲਾਈਟ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:

ਏ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ;

ਬੀ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਿਪਕੋਟ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੀ ਜੋ ਮੰਨਾਰ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੱਖੋਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਟਾਪੂਆਂ ਦੇ 25 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਇਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੇ ਇਹ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ;

ਸੀ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਟੀਐਨਪੀਸੀਬੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਹੀਣਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਗ੍ਰੀਨ ਬੈਲਟ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ;

ਡੀ. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੇ ਇਹ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਪਚਾਰਕ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਵੇ; ਅਤੇ

ਈ. ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੁਝ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਪਦਾਰਥ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਨ।

3 (2013) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 575

ਟੀਐੱਨਪੀਸੀਬੀ. ਇਹ ਇਕਾਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। (ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ)

7. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਟੀ. ਐੱਨ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੇ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਫਿਰ ਯੂਨਿਟ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਰਿਸਰਚ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ[4] ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ[5] ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਕਈ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਹੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਯੂਨਿਟ ਦੁਆਰਾ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਗਾਈ ਗਈਃ

"47. ... ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਟੀਐਨਪੀਸੀਬੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

8. ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਟੀ. ਐੱਨ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੂੰ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
iii. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਏ. ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨੁਕਸਾਨ

ਏ. ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨੁਕਸਾਨ
9. ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 2013 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਟਰਲਾਈਟ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਇਕਾਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ।
4 " ਐੱਨ ਈ ਈ ਆਰ ਆਈ "

5 " ਸੀ ਪੀ ਸੀ ਬੀ "

10. 2013 ਵਿੱਚ, ਸਟਰਲਾਈਟ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਯੂਨਿਟ ਨੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀਃ
ਏ. ਇਕਾਈ ਨੇ 1997 ਅਤੇ 2012 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ ਸੀ;

ਬੀ. ਐੱਨ. ਈ. ਈ. ਆਰ. ਆਈ. ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ;

ਸੀ. ਯੂਨਿਟ ਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਅਤੇ

ਡੀ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਯੂਨਿਟ ਵੱਲੋਂ ਦਮਨ ਅਤੇ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
11. ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿਃ

ਏ. ਇਹ ਇਕਾਈ ਲਗਭਗ ਸੋਲਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਟੀ. ਐੱਨ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ।

ਬੀ. ਇਹ ਇਕਾਈ ਲਗਭਗ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ;

ਸੀ. ਇਸ ਇਕਾਈ ਵਿੱਚ ਖਤਰਨਾਕ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ;

ਡੀ. ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਘੁਲਣ ਵਾਲੇ ਠੋਸ (ਟੀਡੀਐਸ) ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸੀ;

ਈ. ਇਕਾਈ ਨੇ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਸਲੈਗ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਵਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੁੱਟੀ ਗਈ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਸਲੈਗ ਕਾਰਨ ਥੂਟੁਕੁਡੀ ਵਿੱਚ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੜ੍ਹ ਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ;

ਐੱਫ. ਯੂਨਿਟ ਗ੍ਰੀਨ ਬੈਲਟ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ;

ਜੀ. ਰੈਗੂਲੇਟਰ, ਟੀ. ਐੱਨ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ; ਅਤੇ

ਐੱਚ. ਟੀ. ਐੱਨ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਯੂਨਿਟ ਨੇ ਬਾਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

12. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੱਭਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਬੀ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ

13. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਹਨਃ

ਏ. ਇਹ ਇਕਾਈ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਉੱਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ।

ਬੀ. ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਪਈ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਲੈਗ ਨੂੰ ਨਦੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਸਲੈਗ ਅਤੇ ਨਦੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਭੌਤਿਕ ਬੈਰੀਅਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

ਸੀ. ਯੂਨਿਟ ਨੇ ਖਤਰਨਾਕ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਹੀਂ ਸੀ;

ਡੀ. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾ ਗੁਣਵੱਤਾ ਐਂਬੀਅੰਟ ਸਟੈਂਡਰਡਜ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਕਾਸ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਸੀ; ਅਤੇ

ਈ. ਜਿਪਸਮ ਤਲਾਬ (ਸੀਪੀਸੀਬੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ) ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ ਗਈ ਸੀ।

14. ਮੈਰਿਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ (ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ) ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪੰਜ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

15. ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਦਾ ਟੀ. ਐੱਨ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸੀ. ਐੱਸ. ਵੈਦਿਆਨਾਥਨ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਗੋਪਾਲ ਸ਼ੰਕਰਨਾਰਾਇਣਨ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।

16. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਹੈ।

17. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ 42 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਚੱਲੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 38 ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਹਿਲੂਆਂ' ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ।

ਸੀ. ਅਨੁਛੇਦ 136 ਅਧੀਨ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

18. ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਸੈਟਲਡ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ' ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਆਰਟੀਕਲ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸਧਾਰਨ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ[6]

19. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਖੇਤਰ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਉਹ ਹਨਃ

ਏ. ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਸਲੈਗ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਸਫਲਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਲਗਭਗ ਗਿਆਰਾਂ ਸਥਾਨਾਂ' ਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ;

ਬੀ. ਜਿਪਸਮ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ 'ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ' ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ;

ਸੀ. ਖਤਰਨਾਕ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ; ਅਤੇ

ਡੀ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ

6 ਚੰਦੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਚੋਖਾਨੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, ਏ. ਆਈ. ਆਰ 1961 ਐਸ. ਸੀ. 1708; ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, [1950] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 453:1950 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 189.

ਇਹ 2013 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਸਮੇਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਕਈ ਨਿਆਂਇਕ ਮੰਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੱਭਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੋਇਆ ਹੈ।

20. ਸਟਰਲਾਈਟ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀਆਂ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਸੀ, ਜੋ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆਃ

"48. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਨਾਲ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਲਾਂਟ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ... ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਡੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ।
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)
21. ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਆਖਰੀ ਵਿਕਲਪ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇੱਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟੀ. ਐੱਨ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਮੇਤ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾਃ

"50. ... ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟੀਐਨਪੀਸੀਬੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਅੜਿੱਕਾ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ।

ਕੰਪਨੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ।

51. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 1997 ਤੋਂ 2012 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ"[7]

22. ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਰਕ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਟੀ. ਐੱਨ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੋਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਕਾਈ ਦੇ ਉਲਟ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ।

23. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਨੋਟਸ ਵਿੱਚ, ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜਲ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕੂ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ) 1974 ਅਤੇ ਹਵਾ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕੂ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ 1981 ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਭਤਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇਵੇਗੀ। ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹੈ।

24. ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੇ ਅੰਤਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਹੈ

7 ਸਟਰਲਾਈਟ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਉਪਰੋਕਤ)

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲੈਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਾਦੇ ਫਰਜ਼ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇਕਾਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2013 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਮਾਲੀਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਾਰਥਕਤਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦਰਸ਼, ਇਸ ਗੱਲ' ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਖਰਾਬ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਸਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਿਘਾਰ ਜਾਂ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ।

25. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਬਲਿਕ ਟਰੱਸਟ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਜਨਤਾ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਾਂਝੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਜਾਂ ਨਿਘਾਰ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਉਦਯੋਗ ਨੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਅੰਤਿਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

26. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਵੱਛ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੱਕ ਹੈ.[8] ਹਵਾ, ਜੋ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੈ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਮਨੁੱਖਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਜੀਵਨ ਰੂਪਾਂ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਝਰਨਾ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਲਈ ਵੀ ਇਹੀ ਸੱਚ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਆਪਕ ਗੰਦਗੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸੰਤੁਲਨ ਲਈ ਡੂੰਘਾ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਨਿਘਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੂਰਗਾਮੀ ਹੈਃ ਇਹ ਅਕਸਰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਗੰਭੀਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ 8 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

8 ਸੁਭਾਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, [1991] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 5: (1991) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 598; ਵੇਲੋਰ ਸਿਟੀਜ਼ਨਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੋਰਮ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, [1996] ਪੂਰਕ 5 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 241: (1996) 5 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 647।

ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੁਰੰਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਹੋਰ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ ਬਲਕਿ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਰੁਕ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਇੱਕ ਦੁਖਦਾਈ ਵਿਰਾਸਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਣ ਯੋਗ ਪਾਣੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਰਗੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਆਬਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਹੋਰ ਵਧ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਅਜਿਹੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਪਏ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਧੇਰੇ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਚੱਕਰ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

27. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅੰਤਰ-ਪੀੜ੍ਹੀ ਸਮਾਨਤਾ[9] ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਧਰਤੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਸਨੀਕ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪੀੜ੍ਹੀ ਇਸ ਤੋਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ"।[10] ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਾਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਲਈ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨਮੋਲ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨਾਲ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

28. ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰਨਾਇਕ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਲੈਣ, ਸ਼ੁੱਧ ਪਾਣੀ ਪੀਣ, ਬਿਮਾਰੀ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੱਕ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਮਿੱਟੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਘੋਸ਼ਣਾ, ਜੈਵਿਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਬਾਰੇ ਸੰਮੇਲਨ ਅਤੇ ਪੈਰਿਸ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਤਮ ਉਦੇਸ਼ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ 'ਚੰਗੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ' ਜਿਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਆਮਦਨੀ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਲ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ।

ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਅਸੀਂ ਵਿਕਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ

9 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੀ ਸੁੰਦਰਰਾਜਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, [2013] ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। 8 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 631: (2013) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 620 ਅਤੇ ਡੀ. ਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ, [2022] 15 ਐੱਸਸੀਆਰ 547:2022 ਐੱਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸਸੀ 1278।

10 ਵਰਨਰ ਸ਼ੋਲਟਜ਼, 'ਇਕੁਇਟੀ' ਇਨ (ਲਾਵਨੀਆ ਰਾਜਮਣੀ ਅਤੇ ਜੈਕਲੀਨ ਪੀਲ, ਐਡੀ.) ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਆਕਸਫੋਰਡ ਹੈਂਡਬੁੱਕ (2ਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ 2021).

ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਟਿਕਾਊ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ।

29. ਅਸੀਂ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।
30. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
31. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਬੀ. 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 276-285
32. ਟੀ. ਐੱਨ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਆਪਣੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਰ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਸਫਲਤਾ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 18 ਅਗਸਤ 2020 ਦੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂ ਮਿਟਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।
33. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
34. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹੈੱਡਨੋਟਃ ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾਃ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler